Cena 150.000 Mk. Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnoszeniem do domu 3.500.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką pocztową .... 4.000.000 Mk.
Zagranicą .... 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI, Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91. Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 86 (7716) Wtorek, dnia 15 Kwietnia 1924 r Rok XXXII

WĘGIEL
GÓRNOŚLĄSKI i DĄBROWIECKI
z kopalń:

Max	Marie
Hramsta	Böer,
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückhaus
Heym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssegen	Czeladź

po cenach kopalnianych na weksle 1—1½—2 miesięczne.

Portland Cement
z pieców rotacyjnych
fabryki
„Rudniki" i „Wysoka"
po cenach fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS Zabrzecki
z „Emma" i „Wolfgang"
po cenach hutniczych
Wapno kieleckie, papa dachowa i gwoździe budowlane
po cenach fabrycznych na weksle 1½ miesięczne.

NAJLEPSZE FRANCUSKIE SAMOCHODY „PEUGEOT" 660
na dogodnych warunkach poleca:
KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA, Kazimierzowska 1, tel 92.

KINO
MIRAŻ
Od dnia 11 kwietnia r. b.
Największy szlagier sezonu 1924 roku

Ostatnie 2 dni, poniedziałek i wtorek
HRABINA PARYŻA
Serja 4-ta i ostatnia NAD WŁASNĄ MOGIŁĄ Serja 4-ta i ostatnia
Tragedja miłości zbrodniarza, który nie popełnił żadnego mordu w 6 wielkich aktach. W rolach głównych: MIA MAY, Emil Jannings, Wł. Gajdarow, Erica Glesner. Niech każdy spieszy na dokończenie „Hrabiny Paryża".
Początek seansów w dni powszednie o godz. 6, ostatni o 9.30, w soboty i święta o godz. 4, ostatni o 9.30.

KUPUJEMY
ZBOŻE, ZIEMNIAKI JADALNE i FABRYCZNE
płacimy najwyższe ceny
DOSTARCZAMY
WĘGIEL, KOKS, DRZEWO OPAŁOWE, CEMENT, WAPNO, NAWOZY SZTUCZNE, OLEJE i SMARY.
Towar zawsze w najlepszych gatunkach, ceny najtańsze, warunki regulacji wygodne. Odbiór towaru ze składu lub wagonowo. Dostawa punktualna.
T-wo Handlowo-Rolnicze „PALIWO" Kalisz, Al. Józefiny 9, tel. 272 i 233
właść. Józef Jabłkowski, Jan Goszczyński i Józef Gałczyński. 361

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,300,000
Londyn	40,300,000
Belgja	470,000
Paryż	555,000
Szwajcarja	1,622,000
8% pożycz. złota	14.000,000
4% poż. prem.	1,100,000
Bony złote S. II A.	1,400,000
Frank zł. pols. na 14.4	1,800,000
„ „ „ „ 15.4	1,800,000
Listy Tow. Kr. Ziem.	41,000,000

BIULETYN
SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU
w dniu 14 kwietnia 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	750.0 m. m.
2) Kierunek wiatru	NW
3) Prężność wiatru	5m/s.
4) Stan nieba	Zachm.
5) Wilgot. bezwzględna	4.2
6) Wilgot względna	91%
7) Temp. powietrza	+1.7
8) Ilość opadów (z doby ubiegł.)	2.8 m. m.
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegł.)	+6.2
10) Najniż. temp. (z doby ubiegł.)	—2.0

Dr. CEGŁOWSKI
wyjechał na 10 dni, zastępuje
Dr. Cichocki ul. Piaskowa 9.

Zgubiono książeczkę stanu służby oficerskiej na imię Edmunda Lwiniewskiego pporucz. rezerwy 43 pułk. piech. S. Kr. wydaną przez P.K.U. Warszawa II. Znalazcę uprasza o przesłanie takowej do Redakcji Gazety Kaliskiej. 699

Najtańsze źródło zakupów
S. Maciejowski
Kalisz, Wrocławska 13 tel. 265.

POLECA NA ŚWIĘTA:

Dział Porcelany

Serwisy stołowe 6-cio i 12-to osobowe
Serwisy do kawy
Filiżanki do herbaty, i czarnej kawy na tuziny i pojed. sztuki
Talerze, Wazy, Półmiski, Salaterki, Sosjerki.

Dział Szkła

Serwisy stołowe, gładkie i szlifowan
Dzbanki, Karafki, Patery do ciasta
Szklanki, Spodki, Kieliszki, Talerzyki i Kompotiery.

Dział wyrobów kamiennych

Maszynki do kawy, Imbryki do herbaty
Rondelki, Dzbanki w różnych fasonach i wielkościach
Formy do legumin, Maselniczki, Filiżanki i Kubki.

Dział platerów

Noże, Widelce, Łyżki, Łyżeczki do herbaty i kawy
Serwisy do octu, Solniczki, Cukierniczki, Podstawki do noży.

WIELKI WYBÓR. CENY NISKIE. OBSŁUGA SZYBKA.

685

Dr. Klinger

choroby weneryczne i skórne.

Przyjmuje codziennie od 4—7,
w niedziele i święta od 10—1.

629. Towarowa 3. I p.

Kilka słów w sprawie budowy społecznej.

W artykule wstępnym „Gazety Kaliskiej" (Nr. 82) pod tytułem „Budowa Społeczna" autor p. K. przytaczając mowę Thomasa Woodrowa Wilsona, wygłoszoną na rok przed wielką wojną, w której on streścił swój pogląd na budowę społeczną, stara się dowieść, że świat powojenny nawraca się do starych błędów i zamiast rozpocząć budowę społeczną od podstaw, zamiast pracować nad pomyślnością człowieka i wznosić do wzwyż, słychać do Koła tylko zgiełk i wżawę nacjonalistów, imperjalistycznych pożądań, oraz dyktatur władczych, a warstwy uprzywilejowane probują jeszcze poniżyć przeciętnego człowieka a mianowicie: włościanina i robotnika. Trudno zaiste domyśleć się i zrozumieć, co mamy nazywać poniżeniem włościanina naszego tak hojnie wyposażonego przez rząd moskiewski w 1864 r. kosztem właścicieli ziemskich, za przychylne zachowanie się i lojalność dla rządu podczas powstania 1863 r., który w dalszym ciągu z życzliwej opieka tegoż rządu korzystał do wybuchu wojny światowej przez lat 50, a obecnie zaś korzysta z praw, przywilejów i dobrodziejstw o jakich się nigdy praajcom jego nawet nie śniło; jednem słowem włościanin polski stanowi dziś, jak wogóle wszyscy rolnicy, najwięcej uprzywilejowaną klasę, jeżeli jeszcze weźmiemy pod uwagę, że bardzo duża liczba włościan nabyła na spłatę długoterminową za pośrednictwem banku włościańskiego grunta dworskie i wartość tej ziemi spłaciła po wojnie po 2 mk. 16 fen. za rubla to jest w czasie, kiedy kmiotek nasz sprzedawał kwartę masła lub mędel jaj za setki marek, co stanowi darmo prawie otrzymane drugie uwłaszczenie.

Co się zaś tyczy reformy rolnej, to sprawa ta nie jest tak łatwą jakby się zdawało, a nawet powiedzmy bardzo trudną i optymistycznie traktować jej nie można, nie tylko z powodów czysto technicznej natury, ale ze względu sumiennego i sprawiedliwego podziału rozparcelowanych gruntów, gdyż trzeba przyjąć na uwagę, że prawo do nabycia mieliby bezrolni pochodzenia włościańskiego; a iluż jest pomiędzy nimi robotników fabrycznych pochodzących z włościan-rolników? jakieby przytem przez zazdrość wyniknęły spory, zatargi, awantury, gdyby ich pominięto.

Zresztą dajmy na to, że bezrolny otrzymał kawałek gruntu mniej więcej kilko morgowy, a jeżeli niema za co pobudować się, kupić inwentarza roboczego; narzędzi rolniczych, umierzwić i obsiać ziemi, co on wtedy pocznie? Wszak sprzedać nie będzie mu wolno, gdyż podobnego rodzaju frymarczenie nie mogłoby być prawnie cierpiane i sprowadziłoby wcale nie pożądane następstwa.

Wszystko to razem złożywszy, potrzeba bardzo wielkiego namysłu rozpatrzenia przez specjalnie powołane do tego Komisje, przewidzenie mogących zajść trudności i wymyślenie sposobu do zwalczenia ich odpowiedniemi zasadczemi środkami i dlatego Rząd i Sejm z powodu nie ustalenia jeszcze sanacji skarbu i innych nie cierpiących zwłoki urządzeń administracyjnych i finansowych, nie może rozpoczynać budowy społecznej od sprawy reformy rolnej.

Co do sprawy robotniczej, to lud nasz jak przyznaje p. K. osięgnął w pierwszych latach niepodległości zdobycz 8-o godzinnego dnia pracy, którego jako sankcjonowanego przez Rząd prawa, nikt mu nie może zaprzeczyć. Zresztą robotnik nasz ma nad sobą państwową opiekę pracy i w razie jakichkolwiek wynikłych ze strony pracodawców represji, może otrzymać zadośćuczynienie, a jeżeli czuje się niezadowolonym lub pokrzywdzonym może urządzać strajki, a w razie bezrobocia otrzymuje zapomogi, które nawet jak wiadomo, otrzymywały bezprawnie służące, przy pełnym utrzymaniu i zasługach.

A czy ta 8 godzinna praca, zawsze sumiennie jest wykonywaną? czy pracodawca może zaufać robotnikowi, że zamiast uczciwie zając się pracą, dużo czasu poświęca na próżne gawędy, palenie papierosów itp. dużoby o tem można powiedzieć.

W instytucjach państwowych i samorządowych woźni i stróże pobierają równą a nawet większą pensję od przeciętnego urzędnika, który nieraz, może więcej niż 8 godzin musi pracować, aby wykończyć wyznaczoną robotę kancelaryjną, nie patrząc na godziny biurowe, lecz on nie ma nad sobą czuwającej opieki pracy, a będąc pokrzywdzonym strajku nie urządzi.

Były przykłady, że w Warszawie posługaczka szpitalna przy pełnem całodziennem utrzymaniu otrzymywała pobory miesięczne, równające się pensji nauczycielki.

Na utrzymanie w naturze fornala dworskiego obecnie chętnie zamieniłby się niejeden urzędnik państwowy, gdyby ta zamiana była możebną

Oprócz zdobyczy powojennej 8-godzinnego dnia pracy robotnik polski, ten z dziada pradziada syn naszej ziemi, zdobył zaszczytne międzynarodowe miano „Towarzysza", a dawny potrzebny stróż domu wyniesiony został do godności „Dozorcy" (tylko że nie posłuszna miotła bez rękoczynu swego zwierzchnika sama nie chce zamiatać) za tem o poniżeniu nie może być mowy.

Przytoczona przez p. K. wzmianka, że konwent rewolucyjny francuski 150 lat temu, żądał dla robotnika fabrycznego aby przez dwa dni w tygodniu mógł oddawać się samokształceniu i pracy społecznej, to, jak wiemy z historji w owych czasach rozpasanej demagogji rewolucyjnej z krwiożerczych rządów Robespierza i Marata, motłoch paryski, którego robotnik czynnym był członkiem nie miał. zapewne czasu na intelektualne i społeczne zajęcia, a przeważnie poświęcał go na manifestacje rewolucyjne i wyuzdane orgje pijackie, oraz na przypatrywanie się jak pod nożem gilotyny spadały głowy mordowanych ofiar.

Ł. ŻARSKI.

TELEGRAMY.

Uchwalenie ochrony lokatorów.

WARSZAWA, 14.4 (Tel. wł.) Na posiedzeniu Sejmu debatowano nad ustawą o ochronie lokatorów. Przyjęto szereg poprawek, wprowadzonych przez Senat. Z ważniejszych poprawek przyjęto: utrzymanie terminów lokator i sublokator, zamiast najemca i podnajemca roztoczenie ochrony lokatorów na kooperatywy rolne, mające pomieszczenia w budynkach kolejowych: przyjęto poprawkę, według której robotnicy wypowiadający pracę nie tracą lokalu w fabrycznych domach kopalnianych, przeciwko przyjęciu tej poprawki przemawiał poseł lokatorów osoby zamieszkałe w hotelach co najmniej od roku. Dotyczy to jednak tylko prawa eksmisji a nie wysokości komornego. Do art. 11, omawiającego przyczyny wypowiadania lokalów zamiast słów: nieprzyzwioite lub wogóle nienależyte zachowanie się wprowadzono: uporczywe lub rażące przekroczenie obowiązującego porządku domowego, albo przez bezwględne nieprzyzwoite zachowanie się. Przyjęto również poprawkę, według której obowiązek dostarczania innego pomieszczenia nie istnieje wobec osób, których stosunek służbowy się skończył, wskutek wydalenia z powodu przekroczenia służbowego lub zrzeczenia się posady. Osobne głosowanie przez drzwi odbyło się nad wnioskiem skreślenia w art. 28 tej części, która obowiązuje właścicieli nieruchomości do utrzymania domu z stanie zdatnym do użytku. Za utrzymaniem tej części artykułu głosowało 199 osób, przeciwko — 97, czyli że remont domów obowiązuje właścicieli nieruchomości. W ten sposób ustawa o ochronie lokatorów została ostatecznie przyjęta i będzie w najbliższych dniach ogłoszona. Wobec tego obowiązywać będzie od 1-go maja br.

Przyjęto ustawę o użyciu pożyczki francuskiej. Z wrogą wręcz mową wystąpił w dyskusji poseł Rogula (białorusin), który w imieniu niemal świata całego zgłosił energiczny protest przeciwko przyjęciu pożyczki tej, która według posła tego ma być użyta na „nieokreślone cele".

W drugim i trzecim czytaniu przyjęto uchwałę ratyfikującą umowę z Jugosławją, omawiającą stosunek prawny obywateli obydwu państw.

W drugim i trzecim czytaniu uchwalono pobór rocznika w rb.

W drugim i trzecim czytaniu przyjęto ustawę o organizacji konsulatów. Poseł Semerstein przemawiał w sprawie unormowania opłat sądowych dla Małopolski i Śląska Cieszyńskiego. Przyjęto rezolucję, wzywającą rząd do przedłożenia projektu w tej sprawie w ciągu 14 dni.

Wyloniono komisję w osobach pp.: Kowalczuka (PSL.), M. Malinowskiego (Wyzw), Niskiego (PPS.) i Rokosowskiego oraz Świeckiego (ZLN.) dla zbadania spraw serwitutów leśnych w woj. lubelskim. Przyjęto rezolucję posła Niskiego, aby rząd wezwał podwładne sobie organa do wydawania rozporządzenia o przystąpieniu do przymusowej likwidacji serwitutów, ciążących na dobrach Zamojskich.

Klub ZLN. złożył wniosek o energiczniejszym występowaniu władz przeciwko komunistom, poczem wice-marszałek Seyda zamknął posiedzenie, życząc posłom wesołych świąt.

Z SENATU.

WARSZAWA, 14.4 (Tel. wł). Na szczególną uwagę zasługuje wystąpienie na onegdajszym po siedzeniu Senatu marsz. Trąmpczyńskiego, który zwrócił uwagę że w związku z artykułem w „Gazecie Warszawskiej“ traktującym o wypowiedzeniu traktatu o mniejszościach narodowych, wszyscy prawnicy polscy powinni uważać za obowiązek swój przestudjować traktat ten, którym mniejszościom bynajmniej nie więcej daje praw niż nasza Konstytucja. Marsz. zwrócił uwagę, że moglibyśmy nie uznać traktatu tego, który był opracowany „na kolanie“ o pół godziny przed podpisaniem traktatu, tak, że nasi delegaci nie mieli możności nawet dobrze poznać się z treścią traktatu.

Z lochów więziennych cze-ki wrócił męczennik Polski.

WILNO, 14.4. W sobotę rano o godz. 10-ej wieczorem pociągiem pospiesznym z Turmontu przejeżdżał przez Wilno ks. arcybiskup Cieplak. Pociąg zatrzymał się na dworcu 20 minut. Ludność wileńska zgotowała samorzutnie przejeżdżającemu gościowi owacyjne przyjęcie.

Na peronie zebrały się liczne delegacje różnych towarzystw społecznych i kulturalnych ze sztandarami i orkiestrami.

Po doręczeniu kwiatów arcybiskup wyszedł z wagonu salonowego, pozdrowił poszczególne delegacje, przeszedł wzdłuż szpaleru, utworzonego z uczniów szkół średnich i wyszedł na podjum dworcowe, skąd błogosławił liczne tłumy wiernych.

WARSZAWA, 14.4. W niedzielę o godz. 3 rano przybył do Warszawy arcybiskup Cieplak. Powitanie arcybiskupa Cieplaka miało charakter niezwykle uroczysty. Arcybiskupa powitali na dworcu przedstawiciele rządu, władz komunalnych, duchowieństwa i młodzieży.

Pogrzeb 3-ch bohaterów strażaków.

ŁODZ, 14.4. W sobotę, o godz. 3 po poł. z katedry św. Stanisława Kostki wyruszył na cmentarz kondukt pogrzebowy tragicznie poległych strażaków fabryki Angersteina.

W trzech trumnach wieziono zwłoki komendanta Wawrzyńca Kamińskiego oraz jego toporników Ludwika Bogusza i Klemensa Waterlinga. W kondukcie brały udział 42 delegacje, 13 oddziałów straży ogniowej, 6 orkiestr, oraz 100000 tłum niosąc ostatnią posługę poległym bohaterom obowiązku. Poszczególne delegacje niosły po kilka wieńców.

O posady dla inwalidów.

WARSZAWA, 14.4. (Tel. wł. Jak się dowiadujemy, M. S. Wewn. wydało polecenie wszystkim wojewodom w sprawie przestrzegania przez związki komunalne obsadzania wolnych miejsc w swoich biurach, zakładach i przedsiębiorstwach inwalidami. Aby zarządzenie to było jaknajskrupulatniej wykonane, minister spraw spraw wewn. polecił za pośrednictwem wojewodów związkom komunalnym, przedkładanie Ministerstwu Spr. Wewn. wykazu oddawanych posad inwalidom.

Ulgi dla emerytów.

WARSZAWA, 14.4. (Tel. wł.) Ministerstwo Spraw Wewn. w porozumieniu z Prezydjum Rady Ministrów z Minist. Kolei i Skarbu wydało rozporządzenie, aby zwalnianym ze służby urzędnikom państwowym, posiadającym prawo do emerytalnego zaopatrzenia pozostawiano do czasu utrzymania nowych legitymacji dla emerytów, legitymacje posiadane w służbie czynnej. Stoi to w związku z umożliwieniem emerytom korzystania z ulg kolejowych.

Obowiązkowe ubezpieczenie robotników.

WARSZAWA, 14.4. W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie wykonawcze ministerstwa pracy o obowiązkowem ubezpieczeniu robotników od wypadków, które między innemi zawiera postanowienie, że przedsiębiorcy otrzymać mogą zgłoszenia przedsiębiorstwa, oraz formularze doniesienia o wypadkach w inspektoratach pracy.

Niezbędne formularze inspektorzy pracy po szczególnych obwodów już otrzymali z chwilą ukazania się wspomnianego rozporządzenia, będą one zgłaszającym firmom wydawane.

Ponieważ ogłoszona przez prezydenta Rzeczypospolitej ustawa unieważnia obowiązujące dotąd na terenie b. Konkresówki ustawy o ubezpieczeniu, względnie przepisy o odszkodowaniach dla robotników i pracowników w razie nieszczęśliwych wypadków, zarządzający zakładami przemysłowymi, które podlegają tym prawom i przepisom, winni dokładnie zaznajomić się z wydaną już ustawą i mającem się ukazać rozporządzeniem.

Ustawa o ubezpieczeniu w wypadkach ze wszystkiemi obowiązującemi nowelami i rozporządzeniami, oraz statutem zakładu ubezpieczenia od wypadków ukaże się w bieżącym miesiącu

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę, drogim nam zwłokom, teściowej i babce naszej ś. p.

Antoninie z Mazurowskich

Kononowicz

a wszczególności Przewielebnemu Duchowieństwu oraz wszystkim krewnym i znajomym, składa staropolskie „Bóg zapłać“ stroskany

Zięć i wnukowie.

Błaszki 12.IV.24 r. 704

W przededniu wprowadzenia złotego.

WARSZAWA, 14.4. Prezydent Rzplitej pan Stanisław Wojciechowski zwiedził mennicę państwową i główny urząd probierczy, a to w związku z mającem nastąpić niedługo wypuszczeniem pierwszego bilonu polskiego.

Dowiadujemy się, z wiarogodnego źródła, że z chwilą wypuszczenia na rynek pieniężny banknotów złotowych i groszowych marka polska po zostanie środkiem obiegowym tylko do dnia 1 lipca.

Od dnia 1 lipca zostanie ona zupełnie wycofana z obiegu.

Rehabilitacja gen. Litwinowicza.

WARSZAWA, 14.4. W tych dniach w spisie awansowanych na stopień generalski znalazł się pułkownik Litwinowicz, który za czasów generała Szeptyckiego został brutalnie usunięty ze stanowiska szefa departamentu intendentury pod zarzutem nadużyć w Intendenturze.

Te krzywdzące podejrzenia zostały obecnie odwołane. Pułkownik Litwinowicz nietylko otrzymał wyższy stopień, ale oprócz tego, w jednym z najbliższych rozkazów ministra spraw wojskowych ukaże się specjalne zarządzenie, stwierdzające bezpodstawność wszelkich zarzutów, stawianych generałowi Litwinowiczowi.

Generał Litwinowicz jest jednym z wybitnych oficerów legjonowych.

Pocztowcy proszą o zasiłek świąteczny.

WARSZAWA, 14.4. Związek pracowników poczt. i telegrafów zwrócił się wczoraj do premjera z prośbą o wypłacenie funkcjonarjuszom państwowym zapomogi świątecznej w wysokości 50 procent poborów kwietniowych z prawem stracenia w 2-ch ratach, w dniach 1 maja i 1go czerwca.

Wincenty Witos.

W niedzielę, dn. 13 bm., w sali Towarzystwa Muzycznego odbył się staraniem miejscowego oddziału Towarzystwa uniwersytetu robotniczego odczyt p. Tadeusza Wieniawy-Długoszewskiego pod tytułem „Wincenty Witos“. Kalisz poznał już p. Długoszewskiego na odczycie, wygłoszonym w dn. 19 marca rb. ku czci Józefa Piłsudskiego. To też sala była przepełniona. Prelegent z wielką swadą i znakomitą techniką odczytową scharakteryzował nam sylwetkę tego wszechpotężnego do niedawna człowieka w Polsce Wincentego Witosa. Przedstawił nam Witosa jako chłopa i sąsiada, jako wójta gm. wierzchosławice, jako posła i parlamentarystę, oraz jako polityka i męża stanu. Dał nam prelegent obraz jako Witos z małorolnego chłopa zmienił się w dorobkiewiacza, właściciela dużej osady i fabryki w Sasowie. Równocześnie ze zmianą stosunków materjalnych Witosa zmieniała się i linja jego polityki. Ostatnim jego krokiem był sojusz z ósemką, tą samą ósemką, którą zwolennicy przedtem psy wieszali na Witosie i sprawiali mu wały w Poznaniu. Witos jednak zdołał o tem zapomnieć i zawarł słynny punkt lanckoroński krok ten był jednak dla Witosa wyrokiem śmierci politycznej i dziś już Witos, który do niedawna był języczkiem uwagi sejmowej i od niego tylko zależało przyjęcie lub odrzucenie danej ustawy, przeszedł do historji i zakończył swą karjerę jako polityk i mąż stanu. Wyszedł z roli chłopa, a nie umiał stać się obszarnikiem.

Zgromadzona publiczność podziękowała prelegentowi długotrwałymi oklaskami. Jak dowiadujemy się ruchliwe Towarzystwo uniwersytetu Robotniczego uprosiło p. Weniawę-Długoszewskiego o przybycie do Kalisza z kilkoma jeszcze odczytami. Już w początkach maja odbędzie się następny odczyt pt. „Polacy na Syberji“.

KRONIKA.

— MILJONOWKA.

W sobotnim ciągnieniu miljonówki wylosowano Nr. 0,6666,028.

— PODZIĘKOWANIE.

Zarząd Akademickiego Koła Kaliszan składa na tej drodze serdeczne podziękowanie Zarządowi „Społem“ za hojną ofiarę 50 miljonów m., W. Panu Rektorowi Parczewskiemu za 5 miljonów mkp., WP. sędziemu Gliwiczowi za przeznaczenie na cele tego Koła 50 miljonów mk., oraz WP. sędziemu Lewandowskiemu z Zagórowa, za przeznaczenie również na rzecz AKK. 50 miljonów mkp.

— HANDEL PRZEDSWIĄTECZNY.

Od poniedziałku handel w sklepach jest przedłużony o dwie godziny, tj do 9 wiecz. W wielką sobotę handel dozwolony jest tylko do godz. 6-ej wieczorem.

— PRZECIW STRZELANIU NA WIWAT.

Wobec nieprzestrzegania zakazu strzelania na wiwat ogłoszonego w Dzienniku Komisarjatu Rządu z dnia 3 kwietnia rb. Komendant Policji w rozkazie dziennym zwraca ponownie uwagę kierownikom komisarjatów i urzędów policyjnych na obowiązkowe przestrzeganie tego rodzaju, zwłaszcza o okresie świąt Wielkiejnocy. Szczególnie zwraca się uwagę na zakaz sprzedawania w aptekach i składach aptecznych materjałów wybuchowych.

— URZĘDOWANIE I URLOPY W CZASIE SWIĄT WIELKANOCNYCH.

Z powodu świąt Wielkanocy urzędowanie w dniu 18 bm. trwa do godziny 13-ej, dnie zaś 19 20 i 21 wolne są od zajęć służbowych.

Na okres świąt Min. Spraw Wojskowych zezwolił dowództwom oddziałów na udzielenie personelowi wojskowemu i cywilnemu urlopów świątecznych od dnia 19 do dnia 22 włącznie.

Ilość urlopowanych nie może przekraczać 50 proc. oficerów i 10 proc. faktycznego stanu szeregowych, a bilety kredytowane mogą być wydawane jedynie w ramach przysługującego osobom wojskowym prawa do kredytowych biletów.

— SENSACYJNE ARESZTOWANIE.

W sobotę, dn. 12 bm., Sędzia śledczy pow. kaliskiego aresztował w godzinach popołudniowych współwłaściciela firmy Reich i Chmielnicki. P. Chmielnickiego i pracownika tejże firmy buchaltera Kleina. Aresztowanie spowodowane zostało szkodliwą działalnością na szkodę Skarbu Państwa.

Aresztowani zostali wypuszczeni za kaucją p. Chmielnicki 20 miljardów, p. Klein 10 miljardów mk. Śledztwo prowadzi sędzia Salmonowicz.

— KREWKA GOSPODYNI.

W poniedziałek rano o godz. 8, podczas sprzeczki właścicielki domu przy ul. Garbarskiej Nr 10 Palusińska Leonja uderzyła siekierą w głowę swoją stróżkę Antoninę Wiśniewską, lat 45, tak silnie, że ta straciła przytomność. Stróżkę w stanie groźnym odwieziono do szpitala św. Trójcy.

— TAJEMNICZE STRZAŁY.

Dyrektor Gimnazjum Związkowego Maksymiljan Markiewicz zameldował w komisarjacie Pol. Państw., iż w sobotę, dn. 12 bm., wieczorem strzelano do jego mieszkania przy ul. Kościuszki Nr. 17 Kula przebiła szybę i utkwiła w suficie.

— ZATARG W OPATÓWKU.

Klasowy związek przemysłu włókienniczego w Lodzi został zaalarmowany telegraficznie przez oddział związku w Opatówku i przez tamtejszych przemysłowców, że w fabryce sukna w Opatówku wybuchł ostry zatarg i zarówno przemysłowcy, jak i robotnicy domagają się przysłania przedstawiciela związku, w celu zlikwidowania zatargu.

W związku z tem klasowy związek zawodowy wydelegował do Opatówka p. Danielewicza.

OBWIESZCZENIE

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 26.1—1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16 z r. 1924 poz. 166) wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, wprowadzony zostaje od dn. 1 stycznia 1924 r., począwszy 3 proc. obrotowy podatek wojewódzki od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków to znaczy od obrotu osiągniętego w wyszynku w drobnej sprzedaży i handlu detalicznym spirytusu (z wyjątkiem spirytusu skażonego) wyrobów wódczanych, wina, półwina, wina sztucznego, wina owocowego, moszczu owocowego, miodu, napojów miodowych i piwa.

Do uiszczenia podatku obowiązani są właściciele względnie posiadacze przedsiębiorstw handlowych trudniących się wyszynkiem, drobną sprzedażą lub handlem detalicznym trunków powyżej wymienionych i właściciele przedsiębiorstw przemysłowych o ile wykonywują wyszynk, drobną sprzedaż lub handel detaliczny wymienionych powyżej trunków własnego wyrobu bezpośrednio z zakładu przemysłowego bez urządzenia osobnego pomieszczenia dla wyszynku, drobnej sprzedaży lub handlu detalicznego.

Właściciele powyżej wymienionych przedsiębiorstw i zakładów mają zgłosić do 1 maja rb. przedsiębiorstwa i zakłady do opodatkowania na druku wydawanym bezpłatnie przez Magistrat w zwykłych godzinach urzędowych.

Przedsiębiorstwa obowiązane do płacenia podatku a nie prowadzące ksiąg przepisanych kodeksem handlowym mają prowadzić księgę obrotu trunkami w języku polskim, starannie, bez poprawek, przekreślań i podskrobań, w sposób wskazany w pouczeniu zamieszczone na okładce księgi obrotowej.

Księgi obrotowe, które mają być oparafowane wydaje Magistrat po cenie własnego kosztu.

Właściciele przedsiębiorstw względnie zakładów podlegających podatkowi winni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego najpóźniej zaś do 15 każdego następnego miesiąca uiścić w kasie miejskiej podatek w markach przypadający od obrotu podlegającego opodatkowaniu osiągniętego w ubiegłym miesiącu przerachowanego na franki złote. Wpłacony w ten sposób podatek wyrównany będzie stosownie do półrocznych pisemnych zeznań o obrocie, które będą przedkładali interesowani po upływie każdego półrocza.

Podatek za czas od 1 stycznia do 30 kwietnia 1924 r. wnieść należy do 15 maja rb. w przeciwnym razie pobierane będą odsetki zwłoki, a podatek ściągnięty zostanie w drodze przymusowej z zaliczeniem taryfowych kosztów egzekucyjnych.

Wymiar, pobór i ściąganie podatku wojewódzkiego od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków uskutecznią w zakresie poruczonym Magistrat miasta Kalisza.

Wszelkie przekroczenia postanowień powołanego na wstępie rozporządzenia Ministra Spr. Wewnętrznych podlegają karom przewidzianym w art. 62 do 67 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku, o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z tem, że kary porządkowe wymierza się do wysokości 345.9 franków złotych.

Kalisz, dn. 10.4 — 1924 roku.

702 MAGISTRAT.

H. BISKUPSKI - Główny Rynek

poleca:

Znakomite wódki Zdzisława hr. Tarnowskiego w DZIKOWIE żytniówkę, starkę, wiśniówkę pomarańczówkę i inne.

Wypróbowanej dobroci

WINA WĘGIERSKIE i FRANCUSKIE

własnego importu. 684

MŁYN PAROWY

nowoczesny z maszyną Lauza i willą o 5 pokojach, z gospodarstwem 18 morgowem, konie, krowy it.d. przy stacji kolejowej w bogatej okolicy ks. Poznańskiego zaraz do sprzedania za cenę 90 miljardów, przy wpłacie 70 miljardów, reszta do umowy. Bliższych informacji udzieli Zarębski, Tłokinia gm. Opatówek. 700

BIURO TECHNICZNE „ELEKTRA"

Telefon 41. KALISZ, Al. Józefiny 12

Zakładanie światła elektrycznego. Dostawa i naprawa akumulatorów. Motory do pomp, maszyn hafciarskich, młynów i wszelkich fabryk. Oświetlenie kościołów, elektryfikacja majątków ziemskich, osad i miast siłą wodną, turbinami powietrznemi, motorami spalinowymi, Maszyny do obróbki drzewa. Maszyny do pisania.

PORADY I KOSZTORYSY BEZPŁATNIE. 696

Taniość, szybkie i solidne wykonanie, dogodne warunki spłaty.

Drożdże I gatunku gwarantowane

z fabryki Lubelskiej

p o l e c a:

hurtowo i detalicznie

Składnica przy Cechu Mistrzów Piekarzy

w Kaliszu, Wiejska 32.

UWAGA: Drożdże można nabyć we wszystkich piekarniach.

W SOBOTĘ, DNIA 12 KWIETNIA r.b. ZOSTAŁ OTWARTY

Skład przyborów fotograficznych, obrazów i ram

P. F.

A. Banaszkiewicz

w Kaliszu, Marjańska, róg Łaziennej. 689

Ogłoszenie.

Komisarjat Kaliskiej Grupy Obozów Internowanych, niniejszym ogłasza, iż w dniu 24 IV 24 r. o godz. 11-ej rano, odbędzie się sprzedaż, drogą licytacji, beczek po kapuście i śledziach, fasek i skrzyń po tłuszczach i worków. Życzący sobie wziąć udział w powyższej licytacji winni złożyć wadjum w wysokości 1-go miljarda mk. do Kasy Skarbowej w Kaliszu na rachunek bieżący Nr. 2 Komisarjatu Kaliskiej Grupy Obozów Internowanych i pokwitowanie Kasy okazać przed rozpoczęciem się licytacji.

Nieutrzymującym się przy licytacji, wadjum będzie zwrócone. 703

KOMISARZ.

OGŁOSZENIE.

Magistrat miasta Kalisza niniejszym ogłasza, że w dniu 16 kwietnia 1924 r. o godzinie 10-ej przed południem w biurze Magistratu I piętro, pokój Nr. 1 odbędzie się przetarg na jednoroczną dzierżawę ogrodu owocowego t. zw. „pomologicznego", znajdującego się przy ul. Łódzkiej obok b. monopolu.

Tenuta dzierżawna od 40 korcy owsa wagi 100 kg lub równowartość w gotówce in plus.

Reflektanci winni składać swe oferty pisemne zaopatrzone znaczkiem miejskim za 3.800.000 mk. w kopertach zamkniętych w dniu przetargu do godziny 10-ej rano.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru dzierżawcy bez względu na zaofiarowaną tenutę.

Warunki dzierżawy mogą być przejrzane w biurze Magistratu (I piętro, pokój Nr. 1) w godzinach biurowych.

Kalisz, dnia 5 kwietnia 1924 r.

651 **MAGISTRAT.**

Poszukuje się

wykwalifikowanego

nadmłynarza

z dobremi referencjami. Wiadomość w Administracji Gazety Kaliskiej. 682

Szwajcarskie gorzkie zioła

Dr. Bauera ułatwiają funkcje żołądka, znakomity środek przeciwko obstrukcji

Sprzedają Apteki i składy apteczne.

HURTOWNIA DLA FRYZJERÓW T. z o. p.

POZNAŃ, ul. św. Marcina 29, (wprost ul. Kantaka)

ma stale na składzie:

artykuły galanteryjne oraz wszelką perfumerję zagraniczną i krajową.

Prosimy o zwiedzenie bez przymusu kupna.

Nauczyciel

z Łodzi (polonista i historyk) poszukuje lekcji w szkołach średnich na rok szkolny 1924/25, Łaskawe oferty do red. Gazety Kaliskiej pod lit. E.B. 701

Poszukuje się

sekretarza

ze znajomością buchalterji. Oferty tylko piśmienne do Stow. Rzem. Chrześc. w Kaliszu, Piekarska 7. 690

Redaktor H. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp. Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1.